

ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਫੁਲ ਬੈਚ

ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ, ਦਯਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ 11. ਆਈ.ਕੇ. ਖੰਨਾ, /ਜੇ.

ਗੋਵਿੰਦ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪਾਲੂ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1963 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 807.

ਚੋਣ ਕੇਸ - ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਰੋਕ- 1963 ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ - ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ।

ਨਵੰਬਰ, 19

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਆਮ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਟੇਅ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ, ਸਵਾਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਥੇ ਕੁਝ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਸਟੇਅ ਦੇ ਸਵਾਲ, ਕੀ ਮਾਮਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਇਸਦੇ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸਦੇ ਅਸਧਾਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ। . ਇਹ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਹਨ:-

- (1) ਇਹ ਸਟੇਅ ਬੇਸ਼ੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਜਾਂਚ ਲਈ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।
- (2) ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਹੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਲੜਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ , ਸਗੋਂ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੱਕ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, - ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19 ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਦੌਰਾਨ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਸਟੇਅ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।
- (3) ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਟੇਅ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਕੋਈ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੁਢਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਟੇਅ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸਟੇਅ ਲਈ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੇਸ ਬਣਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਵੈ-ਸਿੱਧ ਹੈ ਕਿ ਮਾਈਨਿੰਗ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕੀ ਕੋਈ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਕੇਸ ਹੈ , ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ

ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੋ ਕਿ ਸਹੂਲਤ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਕਿਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੀ ਲਾਭ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। /

23 ਮਈ, 1963 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਡੀ.ਕੇ. ਮਹਾਜਨ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਚ ਕੋਲ ਕੇਸ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਫੁਲ ਬੈਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ

ਫੂਸਟਿਸ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਫੂਸਟਿਸ ਡੀ.ਕੇ. ਮਹਾਜਨ, ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਫੂਸਟਿਸ ਐਚ.ਆਰ. ਖੰਨਾ,
^ਕੇ- ਤੋ

ਬਾਅਦ ਸਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, 19 ਨਵੰਬਰ, 1963 ਨੂੰ ਕੇਸ 'ਜੇ ਸਿੰਗਲ ਫਜ਼' ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ,
ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਡੀ ਕੇ ਮਹਾਜਨ, 10 ਨਵੰਬਰ, 1964
ਨੂੰ।

ਆਰ ਸੱਚਰ, ਐਫ ਐਲ ਸਰੀਨ ਅਤੇ ਮਹਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੇਠੀ, ਐਡਵੋ-
ਕੈਟਸ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ।

ਪੀਸੀ ਜੈਨ, ਐਚਐਸ ਦੁਆਬੀਆ, ਵਪੀਕ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਅਤੇ
ਐਚ.ਐਲ ਸਿੱਬਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਫੁਲ ਬੈਚ ਦਾ ਹੁਕਮ।

ਮਹਾਜਨ, ਜੇ. ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.—ਇਹ ਹੁਕਮ 1963 ਦੇ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 807 ਅਤੇ 1963 ਦੇ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 866
ਅਤੇ 867 ਵਿਚ 1963 ਦੇ ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ^ ਨੰਬਰ 1278 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

ਮੇਰੇ 23 ਮਈ, 1963 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦਾ
ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਚੋਣ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਟੇਅ ਦੇਣ
ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਿਧਾਂਤ ਰੱਖੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਸਟੇਅ ਏ ਦਾ ਸਵਾਲ
ਤਿੰਨ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, - '।

(1) ਲੋਕ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਐਕਟ, 1951 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੈਦਾ ਹੋਏ, ਜਿੱਥੇ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ
ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ
ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਾ
ਹੈ;

(2) ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ , ਜਿੱਥੇ ਵਿਧਾਨਿਕ
ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਕੁਝ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਮਿਊਂਸੀ
ਪਾਲ ਐਕਟ, ਪੰਜਾਬ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਐਕਟ, ਪੰਜਾਬ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ
ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਐਕਟ (3 ਦਾ 1961), ਆਦਿ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ।

INDIAN LAW REPORTS 411
ਇਸ ਤਹਿਤ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਖਾਸ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਪੀਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226; ਅਤੇ

(3) ਜਿੱਥੇ ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਹਲਕੇ ਲਈ 'ਭਰਨ' ਲਈ ਨਵੀਂ ਚੋਣ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖਾਲੀ ਥਾਂ

ਹਰਿ ਗੋਵਿੰਦ
v.
ਪਾਲੂ ਰਾਮ ਤੇ
ਹੋਰ

ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.

ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ 23 ਮਈ, 1963 ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ, ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਭੇਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਮੁੜ ਠਹਿਰ.

ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਹਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਆਮ ਨਿਯਮ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਟੇਅ ਕਿਹੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਘੋਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਤੱਥ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਥੇ ਕੁਝ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਠਹਿਰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਪੁਰ ਲਈ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ

ਸਟੇਅ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਮਾਇਨੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸਦੇ > ਅਸਧਾਰਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ। ਆਮ ਸਿਧਾਂਤ ਹਨ: -

y (1) ਉਹ ਸਟੇਅ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ
ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ .ਅਦਾਲਤ .

(2), ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਲਈ . ਸ਼ਬਦ, ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਹੈ

ਹੈ ਗੋਵਿੰਦ
ਪਾਲੂ ਰਾਮ ਅਤੇ
ਰਾਮ

ਸਿਰਫ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੱਕ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੇਖੋ,
ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ^{ਫੈਸਲਾ}, ਇਨਹੋਰ ਜਮਨਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਮੁਖਰੀਆ ਬਨਾਮ ਲੱਛੀ

ਜੋ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 19 ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ।

' (1)। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ. ਪਰਟੀ ਦਾ ਜਾਂ ਪੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਸੰਵਿਧਾਨ. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਸਟੇਅ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।

(3) ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਟੇਅ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਕੋਈ ਮੁੱਢਲਾ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੁਢਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਟੇਅ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸਟੇਅ ਲਈ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੇਸ ਬਣਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਵੈ-ਸਿੱਧ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਕੇਸ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਹੂਲਤ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਕਿਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੀ ਲਾਭ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। .

- ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੁਝ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਪੱਕਾ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ।

ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹਨਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਟੇਅ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਉਪਰੋਕਤ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚੋਣ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਟੇਅ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਖਤ ਜਾਂ ਤੇਜ਼ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜਾਂ ਵਿਵਹਾਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਰ ਕੇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ।

■ ਸਾਡਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਬਾਰੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋੜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡਾਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸਾਈਟ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡਾਕ ਦੁਆਰਾ ਭੇਜੇ ਗਏ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀ ਰਿਟਰਨ ਫਾਈਲ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

(1) 10 ELR 120.

ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ 2 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ ਹਰ ਗੋਵਿੰਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਹੁਣ ਸਟੇਅ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ. ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਜੇ- ਸਹਿਮਤ ਹਨ।

ਐਚ.ਆਰ ਖੰਨਾ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ